Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2026/2468

6.11.2026

IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE (EU) 2026/2468

z dne 5. novembra 2026

o določitvi pravil za uporabo Direktive (EU) 2024/2881 Evropskega parlamenta in Sveta glede tehničnih podrobnosti za metodologijo za določanje prispevkov zaradi resuspenzije delcev po zimskem posipanju ali zimskem soljenju cest ter ustreznih informacij, ki jih morajo predložiti države članice

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive (EU) 2024/2881 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2024 o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo ([1]) in zlasti člena 17(4) Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Direktiva (EU) 2024/2881 določa standarde kakovosti zraka ter spremljanje in poročanje o kakovosti zraka, da se zagotovi visoka raven varovanja zdravja ljudi in okolja.

(2) Direktiva (EU) 2024/2881 državam članicam omogoča, da iz obveznosti priprave načrta za kakovost zraka izključijo cone, kjer je preseganje mejnih vrednosti za delce (PM_{10}) mogoče pripisati resuspenziji delcev po zimskem posipanju ali zimskem soljenju cest, če so bili sprejeti ustrezni ukrepi za znižanje takih koncentracij PM_{10}.

(3) Direktiva (EU) 2024/2881 določa možnost, da se pri ocenjevanju skladnosti z mejnimi vrednostmi za kakovost zraka odštejejo preseganja mejnih vrednosti za PM_{10}, ki jih je mogoče pripisati zimskemu posipanju ali zimskemu soljenju cest. Dejstvo, da se lahko ta preseganja odštejejo, državam članicam ne bi smelo preprečiti sprejetja ukrepov za zmanjšanje njihovega vpliva na zdravje.

(4) V skladu z Direktivo (EU) 2024/2881 mora Komisija zagotoviti tehnične podrobnosti o tem, kako ugotoviti, da je preseganje posledica resuspenzije delcev po zimskem posipanju ali zimskem soljenju cest, ter podrobnosti o dokumentaciji in dokazilih, ki jih je treba predložiti. Za dokazovanje, da je preseganje posledica resuspenzije delcev po zimskem posipanju ali zimskem soljenju, obstajajo različne metodologije, ki naj bi se v prihodnosti še razvijale. Zato je primerno zagotoviti tehnične podrobnosti v zvezi z opredelitvijo in količinsko opredelitvijo prispevkov iz resuspenzije prahu ne glede na uporabljene metode in metodologije, če so v skladu z določenimi načeli, ki zagotavljajo njihovo zanesljivost. V tehničnem podpornem dokumentu o določitvi prispevkov k onesnaževanju zraka, ki jih je mogoče pripisati resuspenziji delcev po zimskem posipanju ali soljenju cest na podlagi Direktive (EU) 2024/2881 ([2]), se upoštevajo aktualne dobre prakse, ki jih uporabljajo države članice.

(5) Ukrepi iz tega sklepa so v skladu z mnenjem Odbora za kakovost zunanjega zraka –

([1]) UL L, 2024/2881, 20.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2881/oj.

([2]) Določitev prispevkov k onesnaževanju zraka, ki jih je mogoče pripisati zimskem posipanju in soljenju cest – tehnični podporni dokument o določitvi prispevkov k onesnaževanju zraka, ki jih je mogoče pripisati resuspenziji delcev po zimskem posipanju ali soljenju cest na podlagi Direktive (EU) 2024/2881, november 2026, ISBN 978-92-68-44150-3.

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Opredelitev pojmov

V tem sklepu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(1) „zimsko posipanje“ pomeni disperzijo mineralnega materiala za preprečevanje zdrsa na površini ceste;

(2) „zimsko soljenje“ pomeni disperzijo soli ali slanice ali raztopine soli za preprečevanje zdrsa na površini ceste;

(3) „resuspenzija delcev“ pomeni delce, ki se naberejo na površini ceste ali na pločniku in se ponovno razpršijo v zrak zaradi prometa ali vetra;

(4) „grobi delci“ ali „grobi PM“ pomenijo razliko med koncentracijama PM_{10} in $PM_{2,5}$ v zunanjem zraku;

(5) „metoda izračuna grobe frakcije PM“ pomeni metodo, s katero se 50 % grobe frakcije delcev pripiše zimskemu posipanju.

(6) „ocenjevalni dan zimskega posipanja ali zimskega soljenja“ pomeni koledarski dan, na katerega je na vzorčevalnem mestu presežena dnevna mejna vrednost PM_{10} iz Priloge I k Direktivi (EU) 2024/2881 in za katerega želi država članica dokazati, da je to preseganje posledica resuspenzije delcev po zimskem posipanju ali zimskem soljenju cest.

Člen 2

Načela za določanje prispevkov iz zimskega posipanja ali zimskega soljenja

Države članice pri dokazovanju, da je preseganje mejnih vrednosti za PM_{10} mogoče pripisati resuspenziji delcev po zimskem posipanju ali zimskem soljenju, upoštevajo naslednja načela:

(a) zagotovijo zanesljiv dokaz, da se lahko prispevki, ki povzročajo preseganja, nedvoumno pripišejo zimskemu posipanju ali zimskemu soljenju;

(b) zagotovijo količinsko opredelitev prispevkov, pripisanih zimskemu posipanju ali zimskemu soljenju, ki je dovolj natančna in točna ter ustreza času povprečenja mejne vrednosti;

(c) dokažejo, da je vzorčevalno mesto, za katero se določijo prispevki, reprezentativno za območje, kjer se izvaja zimsko posipanje ali zimsko soljenje;

(d) predložijo zadostna dokazila o uporabi ustreznih ukrepov za znižanje koncentracij PM_{10}, povezanih z resuspenzijo delcev;

(e) zagotovijo dovolj informacij o metodi, uporabljeni za določitev prispevkov iz zimskega posipanja ali zimskega soljenja.

Člen 3

Opredelitev dni z morebitnimi prispevki iz zimskega posipanja ali zimskega soljenja

1. Države članice v skladu z odstavki 2 do 5 opredelijo dneve, ko so možni prispevki iz zimskega posipanja ali zimskega soljenja.

2. Države članice opredelijo epizode resuspenzije in jih pripišejo zimskemu posipanju, kadar se je pozimi pred ocenjevalnim dnem vsaj enkrat uporabilo posipanje s peskom; v ta namen ocenijo dokazila, da je bil material za posipanje na ocenjevalni dan še prisoten na cesti in je povzročal resuspenzijo.

3. Države članice opredelijo epizode resuspenzije in jih pripišejo zimskemu soljenju, pri čemer upoštevajo čas zadnjega posipanja s soljo na območju pred ocenjevalnim dnem pozimi ter temperaturo, padavine in pogoje na cestni površini v času med nanosom soli in ocenjevalnim dnem.

4. Države članice opredelijo epizode resuspenzije, pripisane zimskemu posipanju ali zimskemu soljenju, pri čemer upoštevajo:

(a) oddaljenost vzorčevalnega mesta od območja, kjer se je izvajalo soljenje ali posipanje s peskom;

(b) morebitni vpliv prispevka z velikih razdalj h koncentracijam PM_{10};

(c) ali je površina ceste na dan ocenjevanja suha, kar se dokaže z meteorološkim opazovanjem ali katero koli drugo ustrezno metodologijo.

5. Države članice dokažejo, da k epizodam resuspenzije, pripisanim zimskemu posipanju ali zimskemu soljenju, ali k povečanim koncentracijam PM_{10} ni bistveno prispeval noben drug vir.

Člen 4

Količinska opredelitev prispevkov iz zimskega posipanja ali zimskega soljenja

1. Države članice pri količinski opredelitvi prispevka iz zimskega posipanja ali zimskega soljenja uporabijo ustrezno metodo, ki je v skladu z načelom iz člena 2, točka (b), in zahtevami iz tega člena.

2. Kadar podatki in informacije, potrebni za uporabo drugih ustreznih metod za količinsko opredelitev prispevkov iz zimskega posipanja, niso na voljo, lahko države članice uporabijo metodo izračuna grobe frakcije PM. Kadar države članice samostojno ali v povezavi z drugimi metodami uporabijo metodo izračuna grobe frakcije PM, zagotovijo, da:

(a) je bila izračunana visoka groba frakcija PM v primerjavi s tisto na vzorčevalnih mestih, na katero ne vpliva zimsko posipanje cest, in da je razmerje $PM_{2,5}/PM_{10}$ največ 0,5;

(b) se PM_{10} in $PM_{2,5}$ vzorčijo in merijo na istem vzorčevalnem mestu z isto ali enakovredno metodo oziroma, če meritve $PM_{2,5}$ na istem vzorčevalnem mestu niso na voljo, da se navedene koncentracije $PM_{2,5}$ ocenijo z uporabo razmerja $PM_{2,5}/PM_{10}$ na primerljivem vzorčevalnem mestu;

(c) se pnevmatike z žeblji bodisi ne uporabljajo na območju ocenjevanja bodisi predstavljajo največ 1 % uporabljenih pnevmatik.

3. Kadar države članice za količinsko opredelitev prispevkov iz zimskega soljenja samostojno ali v povezavi z drugimi metodami uporabijo metodo kemične analize, zagotovijo, da:

(a) so na voljo informacije o kemični sestavi uporabljene soli;

(b) se na vzorčevalnem mestu, na katero vpliva zimsko soljenje, ali na vzorčevalnem mestu s podobnimi značilnostmi zberejo vzorci PM_{10} za vsak zadevni dan in analizirajo v skladu z veljavno referenčno metodo ali katero koli enakovredno metodo;

(c) se uporabijo ustrezne metode izračuna za določitev koncentracije materiala za soljenje za vsak zadevni dan.

4. Prispevki iz zimskega posipanja ali zimskega soljenja se določijo na vsakem zadevnem vzorčevalnem mestu za vsak ocenjevalni dan in se izrazijo v $\mu g/m^3$.

Podatki, pridobljeni za količinsko opredelitev prispevkov, ki jih je mogoče pripisati zimskemu posipanju ali zimskemu soljenju, z uporabo meritev ali modeliranja, ustrezajo ciljem glede kakovosti podatkov iz Priloge V k Direktivi (EU) 2024/2881.

Kadar ni mogoče dokazati, da je prilagojena dnevna koncentracija PM_{10} pod veljavno dnevno mejno vrednostjo, se za namene tega sklepa preseganje ne obravnava, kot da ga je mogoče pripisati zimskemu posipanju ali zimskemu soljenju.

5. Države članice lahko preseganje mejne vrednosti PM_{10} za čas povprečenja „1 dan“ iz Priloge I k Direktivi (EU) 2024/2881 (dnevna mejna vrednost PM_{10}) pripišejo zimskemu posipanju ali zimskemu soljenju, kadar dnevne koncentracije PM_{10}, od katerih se odšteje prispevek iz zimskega posipanja ali zimskega soljenja (prilagojene dnevne koncentracije PM_{10}), ne presegajo dnevne mejne vrednosti PM_{10} za zadevne dneve.

6. Države članice lahko preseganje mejne vrednosti PM_{10} za čas povprečenja „koledarsko leto“ iz Priloge I k Direktivi (EU) 2024/2881 (letna mejna vrednost PM_{10}) pripišejo zimskemu posipanju ali zimskemu soljenju, kadar prilagojena letna koncentracija PM_{10} ne presega letne mejne vrednosti PM_{10} za zadevno koledarsko leto.

Države članice pri izračunu prilagojenih letnih koncentracij PM_{10} uporabijo prilagojene dnevne koncentracije PM_{10} in ne izključijo dnevne vrednosti PM_{10} iz statistike preseganja, potem ko je bil za določen dan ugotovljen vpliv zimskega posipanja ali zimskega soljenja.

7. Postopki za odštevanje prispevkov iz zimskega posipanja ali zimskega soljenja se uporabijo posamično na vsakem vzorčevalnem mestu, izračunane koncentracije PM_{10} pa se štejejo kot reprezentativne za območje prostorske reprezentativnosti zadevnega vzorčevalnega mesta.

Kadar je treba rezultate uporabiti v drugačnem prostorskem obsegu, kot je območje prostorske reprezentativnosti mesta vzorčenja, se lahko določi reprezentativno območje okoli zadevnega vzorčevalnega mesta, ob upoštevanju posebnih značilnosti vira in različnih vzorcev disperzije komponente zimskega posipanja ali zimskega soljenja.

Člen 5

Uporaba ustreznih ukrepov za znižanje koncentracij PM_{10}

Države članice Komisiji predložijo dokazila o uporabi ustreznih ukrepov, kot so optimizirane prakse posipanja in soljenja, odstranjevanje snega, vzdrževanje cest, vezava prahu in čiščenje cest za znižanje koncentracij PM_{10}, povezanih z resuspenzijo delcev zaradi zimskega posipanja ali zimskega soljenja.

Države članice predložijo dokazila iz prvega pododstavka v obliki tehničnih poročil v skladu s Prilogo.

Člen 6

Dokumenti

Države članice dokumentirajo metodo, ki se uporablja za dokazovanje, da so vsa preseganja posledica resuspenzije delcev zaradi zimskega posipanja ali zimskega soljenja. V ta namen Komisiji predložijo tehnična poročila v skladu s Prilogo.

Člen 7

Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 5. novembra 2026

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOGA

Informacije, ki se vključijo v tehnično poročilo

A. **Cilj in področje uporabe:**

1. leto poročanja;

2. izjava o namenu tehničnega poročila, ki se nanaša na uporabo člena 17 Direktive (EU) 2024/2881.

B. **Pristojni organ ali telo:**

1. država članica;

2. ime pristojnega organa ali določenega telesa;

3. opis vloge in sodelovanja pristojnega organa ali določenega telesa.

C. **Opis primerov preseganja, ki jih je mogoče pripisati zimskemu posipanju ali zimskemu soljenju:**

1. seznam con, kjer je preseganja veljavnih standardov kakovosti zraka mogoče pripisati zimskemu posipanju ali zimskemu soljenju za leto poročanja;

2. vzorčevalna mesta, kjer je prispevke mogoče pripisati zimskemu posipanju ali zimskemu soljenju;

3. število izmerjenih preseganj dnevne mejne vrednosti PM_{10};

4. informacije o virih PM_{10} v zadevnih conah;

5. dnevne koncentracije PM_{10} pred odštetjem prispevka iz zimskega posipanja ali zimskega soljenja in po njem za vsa mesta in območja ocenjevanja;

6. ocenjeno število preseganj dnevne mejne vrednosti PM_{10} po odštetju prispevka iz zimskega posipanja ali zimskega soljenja;

7. dnevne koncentracije PM_{10} pred odštetjem prispevka iz zimskega posipanja ali zimskega soljenja in po njem za vsa mesta in območja ocenjevanja (če je ustrezno).

D. **Opis postopka, uporabljenega za določitev prispevkov zaradi resuspenzije delcev po zimskem posipanju ali zimskem soljenju:**

1. opis metode, uporabljene za določitev in količinsko opredelitev prispevkov iz zimskega posipanja ali zimskega soljenja;

2. opis uporabe načel iz člena 2 za metodo, uporabljeno za določitev prispevkov;

3. informacije o nadzoru in zagotavljanju kakovosti uporabljenih metod ter sklici na zadevna metodološka poročila;

4. analize negotovosti, povezane s količinsko opredelitvijo, ki jasno odražajo stopnjo napake, intervale zaupanja ali katere koli druge ustrezne statistične ukrepe za zagotovitev natančnosti in točnosti količinskih opredelitev.

E. **Dokazila, da so primeri preseganja posledica resuspenzije delcev po zimskem posipanju ali zimskem soljenju:**

1. seznam datumov, ki so opredeljeni kot epizode resuspenzije, pripisane zimskemu posipanju ali zimskemu soljenju, vključno z dokazili o tem, kako so bili določeni;

2. prisotnost zimskega posipanja ali zimskega soljenja pred zadevnim preseganjem;

3. potrditev, da je bila na dan zadevnega preseganja površina ceste suha;

4. informacije o drugih virih PM_{10}, vključno z deležem iz naravnih virov, ki prispevajo k povečanim koncentracijam PM_{10}.

F. **Dokazila, da so bili sprejeti ustrezni ukrepi za znižanje koncentracij PM_{10}:**

1. seznam in kratek opis praks, uporabljenih za zmanjšanje koncentracij PM_{10} med zimskim posipanjem ali zimskim soljenjem in po njem.